

Aan gemeenteraad

Afschrift aan

Nota

Datum
13-10-2005
Ons kenmerk
630220
Opsteller
Diny Tubbing
Bijlage

Onderwerp

Inleiding

Met het Ecologieplan Delft 2004-2015 is een Ecologiereserve ingesteld. Deze reserve wordt bedoeld om een kwaliteitsimpuls te geven aan bestaande ecologische structuren en om een robuuste ecologische hoofdstructuur te realiseren die aansluit op het buitengebied, inclusief de daarvoor benodigde faunavoorzieningen. Met het realiseren van de projecten wordt, naast specifieke soortbescherming, een groene kwaliteitsimpuls gegeven aan Delft en de belevingswaarde voor de burger vergroot. De hier genoemde financiële middelen zijn maximum bedragen. Waar mogelijk worden projecten geïntegreerd gerealiseerd in lopende projecten om de financiële middelen zo efficiënt mogelijk in te zetten.

Bestedingsvoorstel Ecologiereserve

A. Projecten in het kader van soortbescherming in Delft

- A1. Aanleg structurele maatregelen amfibieën
- A2. Realisatie vleermuisbunker
- A3. Maatregelen ter bescherming van muurplanten

pad

vleermuis

muurleeuwenbek

A1. Aanleg structurele maatregelen amfibieën

In en rond Delft komen een groot aantal amfibieën voor. Sinds de tweede helft van vorige eeuw worden amfibieën echter steeds meer bedreigd in hun natuurlijke leefomgeving door uitbreiding van woonwijken, infrastructuur en industriegebieden. In **het collegeprogramma 2002 - 2006** heeft de gemeente zich ten doel gesteld fysieke maatregelen te treffen ter bescherming van de paddentrek.

Hiervoor wordt een bedrag van € 90.000 gereserveerd voor het mitigeren van de problemen bij de Tweemolentjesvaart, Kerkpolder, Brasserskade en 2 pilots. Voor het project Kerkpolder zullen naast middelen vanuit de ecologiereserve eveneens middelen beschikbaar worden gesteld vanuit de vakgebieden mobiliteit en welzijn.

Amfibieën gebruiken gedurende het hele jaar verschillende biotopen en leven zowel in het water als op het land. Naast het voortplantingswater maken ze gebruik van een zomer- en winterleefgebied. Dit betekent dat het gehele jaar migratie plaatsvindt. Voor de diverse soorten amfibieën die in Delft voorkomen liggen de verschillende biotopen in een straal van enkele honderden meters tot enkele kilometers. Door de versnippering van leefgebieden zijn amfibieën vaak gedwongen om wegen over te steken waarbij deze dieren in grote getale doodgereden worden (in Delft op basis van tellingen ca 5000 per jaar bij voorjaar, zomer en herfstmigratie). Gezien het aantal doodgereden amfibieën is het noodzakelijk om op de grootste knelpunten maatregelen te nemen. Deze maatregelen omvatten het aanleggen van amfibietunnels, keerwanden en/of geleidingswanden.

Kerkpolder

In geval van Kerkpolder geldt dat naast de paddenproblematiek eveneens op het gebied van verkeersveiligheid en bereikbaarheid problemen op tafel liggen. Hiertoe is intern onderzoek met RO, mobiliteit, sport en milieu verricht en is tevens overleg met de gemeente Midden Delfland omtrent de bereikbaarheid van de sportvoorzieningen binnen hun gemeente. Vooruitlopend op de resultaten van dit onderzoek is de kans zeer reëel aanwezig dat verkeersremmende maatregelen getroffen worden in combinatie met paddentunnels.

Delftse Hout

Bij de Delftse Hout komen ook veel problemen voor met dood gereden padden. Het nemen van maatregelen in de vorm van het afsluiten van de weg levert een conflict op met de voorzieningen in het gebied waaronder horeca.

Brasserskade

Bij de Brasserskade komen ook veel problemen voor met dood gereden padden. Het nemen van maatregelen in de vorm van het afsluiten van de weg levert een conflict op met de voorzieningen in het gebied.

Kostenopbouw.

De financiële vertaling van dergelijke maatregelen bestaat uit het aanbrengen van duikers, aanleg van drempels in bestaand asfalt, aanleg van goten inclusief roosters met benodigd grondverzet etc. Daarnaast zullen voorzieningen getroffen moeten worden om de amfibieën naar de tunnels te leiden in de vorm van een geleidingswand.

Pilots

Naast deze structurele maatregelen zullen in 2006 twee pilots worden uitgevoerd. Allereerst wordt een pilot uitgevoerd naar roosters die voor rioolputten worden geplaatst om ervoor te zorgen dat amfibieën en andere kleine zoogdieren niet in de put vallen en zodoende verdrinken of vermalen worden bij de rioolwaterzuiveringsinstallaties. De kosten voor deze pilot liggen in de orde van 5000 euro. De andere pilot is structureel van aard door aan weerszijden van een rioolput schuine stoepranden te plaatsen zodat organismen de stoep op kunnen lopen. In 2005 wordt hiervoor een pilot uitgevoerd. Indien mogelijk wordt aangehaakt bij andere projecten zoals in het kader van herbestrating. De kosten voor beide pilots worden in eerste instantie gefinancierd vanuit de programmabegroting, waarbij een reservering is gemaakt vanuit de ecologiereserve. Als de pilots slagen zal in het handboek buitenruimte een van de maatregelen als standaard worden opgenomen voor een aantal wijken in Delft.

A2. Realisatie vleermuisbunker

Vleermuizen komen in grote aantallen voor rond de voormalige vuilstort bij het IKEA terrein.

Door de uitbreiding van IKEA is een gedeelte van de foerageermogelijkheden en potentiële nest- en verblijfvoorzieningen voor vleermuizen verloren gegaan. Om deze kritische soort te beschermen ligt momenteel een voorstel voor de inpassing van een bunker in de wal achter het huidige gebouw van IKEA. De kosten hiervoor worden geraamd op 50.000 euro.

Het is de bedoeling om achter het pand van IKEA een vleermuiskelder aan te leggen. De exacte locatie wordt zodanig gekozen dat het gelegen is aan een verbindingroute voor plant en dier, nabij het fietspad. De voor vleermuizen noodzakelijk herkenningpunten in het landschap zijn hier ruim aanwezig. Mede door de aanleg van de grote waterpartijen in de Bieslandse Bovenpolder. Het ontwerp en bouwtekeningen zijn verkregen van een gelijksoortig project in het Schiebroekse Park in de gemeente Rotterdam.

De vleermuiskelder zal bestaan uit betonnen putten en een buizenstelsel bestaande uit rioleringsbuizen die de putten met elkaar verbinden. Het geheel wordt afgedekt met een 1 meter dikke laag grond i.v.m. isolatie en temperatuur. De binnenzijde van de putten en evt. gaten worden grof afgewerkt met mortel.

De vleermuiskelder wordt zodanig afgesloten dat alleen vleermuizen en evt. andere kleine dieren de kelder in kunnen.

Zodra de vleermuiskelder geheel gereed is, zal later in het seizoen regulier onderzoek worden getart met de Bat detector, om vast te stellen of en zoja welke soorten vleermuizen gebruik maken van het verblijf. Soorten die hier verwacht kunnen worden zijn de watervleermuis en de gewone grootoorvleermuis. De watervleermuis komt in ieder geval reeds voor in de Delftse Hout.

vooraanzicht vleermuiskelder

Voor de aanlegkosten wordt uitgegaan van een bedrag van 50.000 euro. Door gebruik te maken van gerecycled materiaal of afgekeurde onderdelen vanuit de fabriek is het mogelijk dat de werkelijke kosten lager zullen liggen. Bekeken wordt of dit project door IKEA gefinancierd of mede gefinancierd kan worden.

A3. Maatregelen ter bescherming van muurplanten

Delft staat bekend om zijn muurplanten in de grachtengordel. Om deze soorten te behouden is het noodzakelijk maatregelen te nemen. De maatregelen staan beschreven in het beschermingsplan muurplanten (2005). De kosten hiervoor worden geschat op 15.000 euro.

B. Versterken van ecologische structuren

B1. Versterken van de boomstructuur

B2. Versterken van de droge ecologische structuur

B1. Versterken van de boomstructuur

In het bomenbeleidsplan (2004) is opgenomen dat er een bedrag van 10.000 euro uit de ecologiereserve beschikbaar gesteld wordt t.b.v. de Bomen subsidieregeling. Deze middelen zullen overgeboekt worden naar het vakteam groen.

B2. Versterken van droge ecologische structuren

Voor een optimale koppeling tussen de recreatieve en de ecologische functie en inrichting van de primaire en secundaire ecologische verbindingen en kerngebieden in Delft wordt een bedrag gereserveerd van 3 ton. Dit bedrag wordt ingezet in het kader van biodiversiteit voor het optimaliseren van de zones. In eerste instantie wordt de nadruk gelegd op de primaire ecologische structuren en kerngebieden. Hierbij wordt rekening gehouden met eventuele hogere beheerkosten.

In eerste aanzet worden de middelen ingezet voor een optimalisatie van de primaire structuur aan de Schoemakerstraat en de koppeling naar begraafplaats Jaffa. Vervolgens zullen andere structuren worden aangepakt zoals de zone langs de provinciale weg en de van Miereveltlaan. Bij de herinrichting en aanpassing van de inrichting wordt rekening gehouden met eventuele hogere beheerkosten. De kosten voor de inrichting van bosplantsoen/sierheesters bedragen gemiddeld 20 euro per m².

C. Wegnemen van barrières

C1. Verbeteren knelpunten in doorgaande verbindingen	400.000 euro
C2. Faunapassages, uitstapplekken en ecoduikers	150.000 euro

C1. Verbeteren knelpunten in doorgaande verbindingen

In de ecologienota is ingezoomd op de knelpunten binnen de huidige ecologische structuur in Delft en zijn gewenste aanvullingen op de structuur voor Delft aangegeven. In dit kader is een bedrag van 4 ton gereserveerd voor een park aan de Mercuriusweg. Dit park vormt een versterking van de oost-west structuren en draagt in belangrijke mate bij aan de verhoging van de belevingswaarde voor de burger.

In een later stadium kan deze kostenpost nader worden gespecificeerd.

C2. Faunapassages, uitstapplekken en ecoduikers

In watergangen vormen duikers en gemalen barrières voor watergebonden soorten en tevens doorsnijden ook waterwegen leefgebieden van dieren. Meestal laten dieren zich niet tegenhouden door water, maar als de oevers van een watergang te steil zijn ontstaat een barrière. De locaties zullen nader onderzocht worden waarbij rekening wordt gehouden met de trefkans van de soort. In eerste instantie wordt ingezoomd op de locaties als opgenomen in het Ecologieplan. Op plaatsen waar de aanleg van natuurvriendelijke oevers niet mogelijk is, zullen fauna-uitstapplaatsen worden aangelegd (0,5 ton). Dit geldt onder andere voor de waterafvoerkanalen in Delft zoals de Bieslandse kade en Tweemolentjes kade. Om de doorgang onder brugconstructies geschikt te maken voor o.a. kleine zoogdieren is een bedrag gereserveerd van 1 ton. Hierbij zullen op diverse plaatsen in de stad verbindingen worden aangebracht zodat kleine zoogdieren zich kunnen verplaatsen.

D. Projecten in het kader van communicatie, bewustwording en leefbaarheid

D1. Project "100 groene daken in Delft" (vgl. blauwe daken)	150.000 euro
D2. Daktuinen	200.000 euro

Algemeen:

Daktuinen vormen een natuurvriendelijk alternatief voor conventionele daken. De mogelijkheden voor begroeiing van daken zijn bodembedekkende vetplanten, gras, heesters en zelfs bomen.

Vegetatiedaken vormen een nuttige bijdrage aan de omgeving, doordat zij de verstedelijking verzachten, planten en dieren nieuwe levensruimte geven, de waterhuishouding verbeteren en zuurstof produceren. Daarnaast verbeteren vegetatiedaken het microklimaat, binden stof, verminderen de warmte reflectie van de daken en verhogen de geluidsisolatie. Door de isolerende werking kunnen de kosten voor verwarming en koeling verder worden teruggebracht.

Een vegetatiedak bestaande uit vast planten en heesters biedt door zijn veelvoud in structuur een ruim aanbod voor diersoorten waarbij zelfs vogels tot broeden kunnen komen.

Binnen dit kader is mogelijk externe financiering te realiseren binnen het programma Biodiversiteit (LNV, VROM, provincie).

D1. 100 groene daken

In navolging van 100 Delfts blauwe daken wordt een project opgestart voor 100 Delfts groene daken. Sedumdaken vergroten het groen oppervlak in de stad en hebben een positieve invloed op de luchtkwaliteit. Daarnaast vertragen zij de afvoer van regenwater. Sedumdaken vergroten ook de belevingswaarde voor burgers. Hierbij wordt gedacht aan een subsidieregeling aan particulieren.

D2. Daktuin

Vanuit de bevolking is een nadrukkelijke wens voor een groen in de stad. Gezien de druk op ruimte is het mogelijk een proefproject te starten voor het realiseren van een daktuinpark op een nader te bepalen locatie. In eerste instantie wordt gedacht aan de locatie Yperdek in de binnenstad. De meerkosten voor het vergroten van de draagkracht van daken zijn 5 tot 30% van de bouwkosten.

E. Reservering voor aankoop van terreinen.

Opkopen gronden: 435.000 euro

Ter versterking of behoud van de ecologische structuur kan het wenselijk zijn dat de gemeente bepaalde locaties zelf verwerft. Komende tijd zal een natuurkansenkaart worden opgesteld in samenhang met de ecologienota om de potentiële locaties in beeld te brengen.

Ook is het wenselijk om bedreigde bestaande groenstructuren, die in particuliere handen zijn, eventueel aan te kunnen kopen.

F. Personeelskosten over een periode van vier jaar (i.v.m. bezuinigingstaakstelling programma Duurzaamheid.)

Personeelsbudget: Beleidsmedewerker ecologie uit groenfonds dekken
200.000 euro

In het discussie programma Duurzaamheid is een bezuinigingstaakstelling opgenomen van 48.000 (personeelsbudget: Beleidsmedewerker ecologie uit groenfonds dekken). De compensatie voor vier jaar (2006-2009) komt neer op € 2 ton.

Planning en overzicht financiën

Nummer	Type	Bedrag	Planning
A1	Structurele maatregelen	€ 90.000,00	2006 – 2007
A2	Vleermuisbunker	€ 50.000,00	2006
A3.	Muurplanten	€ 15.000,00	2005-2008
B1.	Boomstructuur	€ 10.000,00	2005 overheveling
B2.	Droge structuren	€ 300.000,00	2006 – 2007
C1.	Knelpunten verbeteren	€ 400.000,00	2007-2010
C2.	Faunapassages/duikers	€ 150.000,00	2005-2008
D1.	100 groene daken	€ 150.000,00	2007
D2.	Daktuin	€ 200.000,00	Nader te bepalen
E.	Opkopen gronden	€ 435.000,00	Nader te bepalen
F.	Personeelskosten	€ 200.000,00	2006-2009
	Totaal	€ 2.000.000,00	

Mogelijk zullen enkele projecten via externen gefinancierd of mede gefinancierd worden.

Diny Tubbing
Vakteam Milieu